

הַלְבוֹת עֲבוּדָה זָרָה פֶּרֶק יב

א. אֵין מְגַלְחִין פָּאָתִי הָרֹאשׁ, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וְכוּמְרִיָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא תִקְפוּ, פָּאָת רֹאשְׁכֶם" (ויקרא יט, כז). וְחֵיב עַל כָּל פָּאָה וּפָאָה; לְפִיכֶךְ הַמְגַלַּח שְׁנֵי צַדָּעָיו, אֶפְלוּ בִּבְת אַחַת וְהִתְרָאָה אַחַת לֹקָה שְׁתֵּים.

ב. אֶחָד הַמְגַלַּח הַפְּאוֹת בְּלֶבֶד וּמִנִּיחַ שְׁעַר כָּל הָרֹאשׁ, וְאֶחָד הַמְגַלַּח כָּל הָרֹאשׁ כְּאֶחָד הוּאִיל וְגִלַּח הַפְּאוֹת, לֹקָה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּאִישׁ הַמְגַלַּח; אָבֵל הָאִישׁ הַמְתַּגַּלַּח, אֵינוֹ לֹקָה אֲלָא אִם כֵּן סִיעַ לְמַגַּלַּח. וְהַמְגַלַּח אֶת הַקֶּטֶן, לֹקָה.

ג. הָאִשָּׁה שֶׁגִּלְחָה פָּאָת רֹאשׁ הָאִישׁ, אוֹ שֶׁנִּתְגַּלְחָה פְּטוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא תִקְפוּ, פָּאָת רֹאשְׁכֶם; וְלֹא תִשְׁחִית, אֶת פָּאָת זָקְנֶךָ" (ויקרא יט, כז): כָּל שֶׁיִּשְׁנֹנוּ בְּכָל תִּשְׁחִית, יִשְׁנֹנוּ בְּכָל תִּקְיָף; וְאִשָּׁה אֵינָה בְּכָל תִּשְׁחִית, לְפִי שֶׁאֵין לָהּ זָקֵן. לְפִיכֶךְ הָעֹבְדִים הוּאִיל וַיֵּשׁ לָהֶן זָקֵן, אֲסוּרִין בְּהִקְפָּה.

ד. כָּל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבִּתּוּרָה אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים, חֵיבִין: חוּץ מִבֵּל תִּקְיָף, וּבֵל תִּשְׁחִית, וּבֵל יִטְמֵא כוֹהֵן לְמִתִּים. וְכָל מִצְוֹת עֲשֶׂה שֶׁהִיא מִזְמֵן לְזִמֵּן, וְאֵינָה תְּדִירָה נָשִׁים פְּטוּרוֹת: חוּץ מִקְדוּשׁ הַיּוֹם, וְאֶכִּילַת מִצָּה בַּלַּיִל הַפֶּסַח, וְאֶכִּילַת הַפֶּסַח וּשְׁחִיטָתוֹ, וְהִקְהָל, וּשְׁמִיטָה שֶׁהַנָּשִׁים חֵיבוֹת.

ה. טְמֵטוֹם וְאַנְדְּרִגִּינוֹס, הָרִי הֵן סֶפֶק נוֹתֵנִין עָלֵיהֶן חֲמֵרֵי הָאִישׁ וְחֲמֵרֵי הָאִשָּׁה בְּכָל מְקוֹם, וְחֵיבִין בְּכָל; וְאִם עֲבָרוּ, אֵינָן לֹקִין.

ו. אָף עַל פִּי שֶׁהָאִשָּׁה מִתֵּרַת לְגִלַּח פָּאָת רֹאשָׁהּ, הָרִי הִיא אֲסוּרָה לְגִלַּח פָּאָת רֹאשׁ הַזָּכָר; וְאֶפְלוּ קֶטֶן, אֲסוּר לָהּ לְגִלַּח לוֹ. וּפָאָה זוֹ שֶׁמִּנִּיחִין בְּצַדָּע, לֹא נִתְּנוּ בָּהּ חֲכָמִים שְׁעוֹר; וְשִׁמְעֵנוּ מִזְקֵנֵינוּ, שֶׁאֵינוֹ מִנִּיחַ פְּחוֹת מֵאַרְבָּעִים שְׁעוֹרוֹת. וּמִתֵּר לִלְקֹט הַפְּאוֹת בְּמִסְפָּרִים, לֹא נֶאֱסָר אֲלָא הַשְׁחָתָה שְׁלֵתַעַר.

ז. דֶּרֶךְ כּוּמְרֵי עֲבוּדָה זָרָה הִיא לְהִשְׁחִית זָקָנָם, לְפִיכֶךְ אֲסָרָה תוֹרָה לְהִשְׁחִית הַזָּקֵן. וְחֲמֵשׁ פְּאוֹת יֵשׁ בּוֹ לְחֵי הָעֲלִיּוֹן וְלְחֵי הַתַּחְתּוֹן מִיָּמִין, וְלְחֵי הָעֲלִיּוֹן וְלְחֵי הַתַּחְתּוֹן מִשְּׂמָאל, וְשִׁבְלַת הַזָּקֵן. וְלֹקָה עַל כָּל פָּאָה וּפָאָה; וְאִם נִטְלָן כָּלָן כְּאַחַת, לֹקָה חֲמֵשׁ.

ח. וְאֵינוֹ חֵיב עַד שֶׁיִּגְלַחְנוּ בַּתַּעַר שֶׁנֶּאֱמַר "וְלֹא תִשְׁחִית, אֶת פָּאָת זָקְנֶךָ" (ויקרא יט, כז), גְּלוּחַ שִׁישׁ בּוֹ הַשְׁחָתָה; לְפִיכֶךְ אִם גִּלַּח זָקְנוֹ בְּמִסְפָּרִים, פְּטוּר. וְאֵין הַמְתַּגַּלַּח לֹקָה, עַד שִׁסִּיעַ. וְאִשָּׁה מִתֵּרַת לְהִשְׁחִית זָקְנָה, אִם הִיא לָהּ שְׁעַר זָקֵן; וְאִם הַשְׁחִיתָה זָקֵן הָאִישׁ, פְּטוּרָה.

ט. הַשֶּׁפֶס מִתֵּר לְגִלְחוֹ בַּתַּעַר, וְהוּא הַשְּׁעַר שֶׁעַל גְּבִי הַשֶּׁפֶה הָעֲלִיּוֹנָה; וְכֵן הַשְּׁעַר הַמְּדַלְדֵּל מִן הַשֶּׁפֶה הַתַּחְתּוֹנָה. וְאָף עַל פִּי שֶׁהוּא מִתֵּר, לֹא נִהְגוּ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁחִיתוֹ, אֲלָא לְגִלַּח קִצָּתוֹ, עַד שֶׁלֹּא יַעֲכֹב אֶכִּילָה וּשְׁתִּיָּה.

י. הָעֶבֶרֶת הַשְּׁעַר מִשְׁאָר הַגּוֹף, כְּגוֹן בֵּית הַשְּׁחִי וּבֵית הָעֶרְוָה אֵינוֹ אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה, אֲלָא מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים; וְהַמַּעֲבִירוֹ, מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּמְקוֹם שֶׁאֵין מַעֲבִירִין אוֹתוֹ אֲלָא נָשִׁים כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַן עֲצָמוֹ תְּקוּן נָשִׁים; אָבֵל בְּמְקוֹם שֶׁמַּעֲבִירִין הַשְּׁעַר הָאֲנָשִׁים אִם הַעֲבִיר, אֵין מִכֵּין אוֹתוֹ. וּמִתֵּר לְהַעֲבִיר שְׁעַר שְׂאָר אַבְרִים בְּמִסְפָּרִים, בְּכָל מְקוֹם.

יא. לא תעֲדֶה אִשָּׁה עֲדֵי הָאִישׁ, כְּגוֹן שֶׁתִּשָּׂא בְּרָאשָׁה מְצַנֶּפֶת אוֹ כּוֹבֵעַ, אוֹ שֶׁתִּלְבֹּשׁ שְׂרִיּוֹן וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, אוֹ שֶׁתִּגְלַח רֹאשָׁה כְּאִישׁ; וְלֹא יַעֲדֶה אִישׁ עֲדֵי אִשָּׁה, כְּגוֹן שֶׁיִּלְבֹּשׁ בְּגָדֵי צְבָעוֹנִין וְחָלִי זָהָב בַּמָּקוֹם שֶׁאֵין לוֹבָשִׁין אוֹתָן הַכֹּלִים וְאֵין מְשִׁימִים אוֹתוֹ הַחָלִי, אֲלֹא הַנָּשִׁים: הַכֹּל, כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה.

יב. אִישׁ שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה, וְאִשָּׁה שֶׁעָדָה עֲדֵי אִישׁ לּוֹקִין. הַמְּלַקֵּט שְׁעָרוֹת לְבָנוֹת מִתּוֹךְ הַשְּׁחוּרוֹת, מֵרָאשׁוֹ אוֹ מִזְקָנוֹ מְשִׁילֵקֵט שְׁעָרָה אַחַת, לוֹקֶה מִפְּנֵי שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה; וְכֵן אִם צָבַע שְׁעָרוֹ שְׁחֹר מְשִׁיִּצְבֵּעַ שְׁעָרָה לְבָנָה אַחַת, לוֹקֶה.

יג. טְמֵטוֹם וְאַנְדְּרֶגֶינוֹס אֵינוֹ עוֹטֵף כְּאִשָּׁה, וְלֹא מְגַלַּח רֹאשׁוֹ כְּאִישׁ; וְאִם עָשָׂה כֵּן, אֵינוֹ לוֹקֶה.

יד. "כְּתַבְתָּ קַעֲקַע" (ויקרא יט, כח) הָאִמּוּרָה בַּתּוֹרָה, הוּא שִׁישְׁרֵט עַל בָּשָׂרוֹ וַיִּמְלֵא מְקוֹם הַשְּׂרִיטָה כַּחַל אוֹ דִּיּוֹ אוֹ שָׂאֵר צְבָעוֹנִין הָרוֹשְׁמִין; וְזֶה הָיָה מִנְהַג הַגּוֹיִים שְׂרוֹשְׁמִין עֲצָמָן לַעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶן, כְּלוּמַר שֶׁהוּא עֹבֵד מְכוּר לָהּ וּמְרַשֵּׁם לַעֲבוּדָתָהּ. וּמֵעַתַּ שִׁירְשָׁם בְּאַחַד מִדְּבָרִים הָרוֹשְׁמִים אַחֵר שִׁישְׁרֵט, בְּאֵי זֶה מְקוֹם מִן הַגּוֹף, בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה לוֹקֶה.

טו. כָּתַב וְלֹא רָשָׁם בְּצָבַע, אוֹ שָׂרַשָׁם בְּצָבַע וְלֹא כָתַב בְּשְׂרִיטָה פְּטוּר: עַד שֶׁיִּכְתֹּב וַיִּקַּעֲקַע, שֶׁנֶּאֱמַר "וְכַתַּבְתָּ קַעֲקַע" (ויקרא יט, כח). בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּכוֹתֵב. אָבֵל זֶה שֶׁכָּתְבוּ בְּבָשָׂרוֹ וְקַעֲקֵעוּ בּוֹ אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא אִם סִיעַ, כִּדִּי שִׁיעֵשָׂה מַעֲשֵׂה; אָבֵל אִם לֹא עָשָׂה כְּלוּם, אֵינוֹ לוֹקֶה.

טז. הַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמֵּת לוֹקֶה, שֶׁנֶּאֱמַר "וְשָׂרַט לְנַפְשׁ, לֹא תִתְּנוּ בְּבִשְׂרֵכֶם" (ויקרא יט, כח): אַחַד יִשְׂרָאֵל, וְאַחַד כּוֹהֵן. שָׂרַט שְׂרִיטָה אַחַת עַל חֲמִשָּׁה מֵתִים, אוֹ חֲמֵשׁ שְׂרִיטוֹת עַל מֵת אַחַד לוֹקֶה חֲמֵשׁ: וְהוּא, שֶׁהִתְּרוּ בּוֹ עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

יז. גְּדִידָה וְשְׂרִיטָה, אַחַת הִיא. וְכָשֶׁם שֶׁהָיוּ הַגּוֹיִים שׁוֹרְטִים בְּבִשְׂרָם עַל מִתִּיהֶן מִפְּנֵי הַצֵּעַר כִּף הָיוּ חוֹבְלִין בְּעֲצָמָן לַעֲבוּדָה זָרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "וַיִּתְּגַדְּדוּ כְּמִשְׁפָּטָם" (מלכים א יח, כח). גַּם זֶה אֶסְרָה תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא תִתְּגַדְּדוּ" (דברים יד, א): אֲלֵא שֶׁעַל הַמֵּת בֵּין שָׂרַט בִּידּוֹ בֵּין שָׂרַט בְּכָלִי, לוֹקֶה. וְלַעֲבוּדָה זָרָה בְּכָלִי, חַיֵּב מִלְּקוֹת; בִּידּוֹ, פְּטוּר.

יח. וּבְכָלֵל אִזְהָרָה זֹה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁנֵי בִּתֵּי דִינִין בְּעִיר אַחַת, זֶה נוֹהֵג בְּמִנְהַג, וְזֶה נוֹהֵג בְּמִנְהַג אַחֵר שֶׁדָּבָר זֶה גּוֹרֵם לְמַחְלָקֶת גְּדוּלָּה: וְכַתוּב "לֹא תִתְּגַדְּדוּ" (דברים יד, א), לֹא תַעֲשׂוּ אֲגָדוֹת אֲגָדוֹת.

יט. הַקּוֹרֵחַ קְרָחָה עַל הַמֵּת לוֹקֶה, שֶׁנֶּאֱמַר "וְלֹא-תִשִּׂימוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֵת" (דברים יד, א). אַחַד יִשְׂרָאֵל וְאַחַד כּוֹהֵן שֶׁקָּרַח עַל הַמֵּת, אֵינוֹ לוֹקֶה אֲלֵא אַחַת. הַקּוֹרֵחַ אֲרַבַּע אוֹ חֲמֵשׁ קְרָחוֹת עַל מֵת אַחַד, לוֹקֶה כְּמִנְיֵן הַקְּרָחוֹת וְהוּא שֶׁהִתְּרוּ בּוֹ, עַל כָּל קְרָחָה וְקְרָחָה.

כ. אַחַד הַקּוֹרֵחַ בִּידּוֹ, אוֹ בְּסֵם. הַטְּבִיל חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹתָיו בְּסֵם, וְהִנִּיחָם בְּחֲמֵשׁ מְקוֹמוֹת בְּרָאשׁוֹ בְּבֵת אַחַת הוֹאִיל וְקָרַח חֲמֵשׁ קְרָחוֹת אַף עַל פִּי שֶׁהִיא הִתְרָאָה אַחַת, לוֹקֶה חֲמֵשׁ: שֶׁהָרִי כָּלָן בְּאֵין כְּאַחַת. וְחַיֵּב עַל כָּל הָרֹאשׁ כְּבִין הָעֵינַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-

יִקְרָחוּ קִרְחָה בְּרֹאשׁם" (ויקרא כא,ה). וְכִמָּה שְׁעוֹר הַקִּרְחָה כְּדִי
שִׁירָאָה מֵרֹאשׁוֹ כְּגָרִיס פָּנוּי, בְּלֹא שֶׁעַר.

כא. הַקּוֹרֵחַ רֹאשׁוֹ, אוֹ הַשּׁוֹרֵט בְּבָשָׂרוֹ, עַל בֵּיתוֹ שְׁנַפֵּל, וְעַל
סְפִינָתוֹ שְׁטַבְעָה בַּיָּם פָּטוֹר; וְאִינוּ לוֹקָה אֲלָא עַל הַמֵּת בְּלִבָּד,
אוֹ הַשּׁוֹרֵט לַעֲבוּדָה זָרָה.

כב. הַקּוֹרֵחַ קִרְחָה בְּרֹאשׁוֹ שֶׁלֹּחֲבֵרוֹ, וְהַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה בְּבָשָׂר
חֲבֵרוֹ, וְהַכּוֹתֵב כְּתָבִית קַעֲקָע בְּבָשָׂרוֹ שֶׁלֹּחֲבֵרוֹ, וְהָיָה חֲבֵרוֹ מְסִיעַ
בְּזֶמֶן שְׁשִׁנֵּיהֶם מְזִידִין, שְׁנֵיהֶם לוֹקִין; אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מְזִיד
הַמְּזִיד מְשִׁנֵּיהֶם לוֹקָה, וְהַשּׁוֹגֵג פָּטוֹר.